
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

ÁLDÁS VAGY ÁTOK

Galata 1,1-12

2017. NOVEMBER 12.

IGEHIRDETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: 110. Zsoltár

Imádkozunk: Köszönjük, mennyei Atyánk, hogy szent hívással gyűjtőtél össze bennünket, hogy hódoljunk Királyunknak, Üdvözítőnknek, örök Főpapunknak, Jézus Krisztusunknak megváltó engedelmességéért, éretünk elhordozott keresztyéért, feltámadásáért. Elé állunk és valljuk mi is egyként: Jézus Krisztus Úr, a Te dicsőségedre! Küldd el Szentlekedet, töltsd be szívünket, áldd meg közösségünket, hajlítsd szívünket önmagadhoz, igazságodhoz, örök hűségedhez és szeretetedhez. Megvalljuk töredelmmel, szívünk önmagunkra hajlik. Önmagunkat állítjuk középpontba, és önmagunkat isteníjtük. Ez a mi rabságunk, bálványimádásunk, elveszésünk. Kérünk, Atyánk, most Krisztust állítsd a középre, hadd szemléljük Őt és Őbenne örökkévaló irgalmasságodat, és add Szentlekedet, hogy az Ő hasonlatosságára átformálódjunk, hogy még inkább láthatóvá legyen rajtunk kegyelmednek munkája, megmentő szereteted, örök irgalmasságod. Krisztusunkért kérünk, hallgasd meg könyörgésünket! Ámen

Textus: Pál, apostol (nem emberektől, sem nem ember által, hanem Jézus Krisztus által és az Atya Isten által, aki feltámasztotta őt a halálból); és a velem levő összes atyafiak, Galácia gyülekezeteinek: kegyelem nektek és békeség az Atya Istentől, és a mi Urunk Jézus Krisztustól, aki adta önmagát a mi bűneinkért hogy kiszabadítson minket e jelenvaló gonosz világból, az Istennek és a mi Atyánknak akarata szerint, Akinek dicsőség örökkön örökké! Ámen. Csodálkozom, hogy Attól, aki titeket Krisztus kegyelme által elhívott, ily hamar más evangéliumra hajlotok. Holott nincs más; de némelyek zavarnak titeket, és el akarják ferdíteni a Krisztus evangéliumát. De ha szinte mi, avagy mennyből való angyal hirdetne is nektek valamit azon kívül, amit nektek hirdettünk, legyen átok. A mint előbb mondtok, most is ismét mondom: Ha valaki nektek hirdet valamit azon

kívül, amit elfogadtatok, átok legyen. Mert most embereknek engedek-é, avagy az Istennek? Vagy embereknek igyekezem-é tetszeni? Bizonyára, ha még embereknek igyekezném tetszeni, Krisztus szolgálja nem volnék. (Galata levél 1,1-10)

Szeretett Gyülekezet! Az igeszakaszt, különösen az utolsó két versben megfogalmazott és kimondott súlyos szavakat végigolvasva, az suhant át rajtam, hogy talán most akkor megismételjük a reformációt. 500 esztendővel ezelőtt egy lendületes, ihletett, csodálatos pillanatban egy egyházáért aggódó, Isten megbékítő kegyelmét megízlelő szerzetes, Luther Márton kitűzte 95 vitatételét. Szépek és igazak azok a tételek, melyekben Luther az egész egyházat, beleértve saját rendfőnökeit és a pápát is, és minden igaz keresztyént, az egyház megújítására szólította fel. Aztán elkezdődött a vitatkozás. És ezek a vitatkozások kemény szavakkal értek véget (igen, így történt, még ha röstelljük is): átok, anatóma, condemnamus - jött sorba mint. Ez az érzés töltött el, amikor a Galata levele bevezetőjét olvastam, kicsit reszkető hangon is. Nem szívesen olvasunk ilyen kemény szavakat – az Újszövetségben! Igen, az ószövetségben ott van a törvény és a szankciói, az áldások és átkok, azt meg tudjuk magyarázni. Az erkölcs világában a bűn büntetése önmagában van. Ha valaki letér az útról, és eltévedt, nem kell külön megbüntetni. Eltévedt. Ahogy maga Jézus mondja János evangéliumában, nem azért jöttem, hogy kárhoztassam a világot, a világ már megítélte önmagát (János 3,17). A törvényhez nem kell újabb és újabb szankciót, átkot, külön ítéletet hozzáfűzni, elég utalni arra, ami már hozzá van kötve. De itt? Éppen akkor, amikor Istennek Jézus Krisztusban véghezvitt szabadításáról hallunk? Itt, ahol az apostol is mondja: kegyelem nektek, békeség, Istentől, a mi Urunk Jézus Krisztusunktól, aki önmagát adta bűneinkért, hogy kiszabadítson minket e jelen való gonosz világból!? Itt, nyomban az evangélium közlése után? Bizony, kemény, súlyos ítéletes szavakat hallani itt, és ez megrendít bennünket. Azért szögezzük le, nem átkozódásról van szó. Ez ennél nehezebb. Ahhoz képest, amit Pál megfogalmaz itt, az átkozódás könnyű kis valami. Ami csak úgy, kiszalad a fogunk közül, aztán másnap már másként gondoljuk. Csúnyát mondunk, mert bajunk van, de a következő pillanatban már meg is bánjuk. Amit gyakorító képzővel mondunk: átkozódik, szinte könnyedén vehető, ahhoz képest, amit Pál itt mond. Az az apostol nem átkozódik, hanem kategorikus kijelentést tesz. Aki más evangéliumot hirdet nektek, bárki legyen az, akár én magam, akár angyalok mennyből, átok legyen. A legsúlyosabbat mondja ki. Vízválasztón nálunk: igen vagy nem. Elindulunk a Krisztus útján, vagy visszatérünk oda, ahonnan Krisztus kiszabadított bennünket. Szeretnék néhány általános megjegyzést tenni, hogy jól tudjuk olvasni a levelet. Ha a 16. században lett volna internet, és regisztrálták volna az emberek megnyilatkozását, akkor könnyű lett volna az impakt faktorokat felállítani, és mérni, hogy kire és mennyit hivatkoztak. De biztos vagyok

benne, hogy a Római levél és János evangéliuma után a Galata levél volt az a bibliai könyv, amelyet a legtöbbször citáltak, idéztek a 16. század során. Nem volt olyan reformátor, aki ne érezte volna kötelességének, hogy kommentárt írjon a Galata levélről. Egy tübingeni teológus ezer oldalas kommentárt írt a Galata levélről, három kerek évig prédikált róla. Ezzel nem azt akartam mondani, hogy a következő három évben a Galata levélről fogok prédikálni, csak jelezni akarom a levél fontosságát. A Galata levél nagy üzeneteket hordoz a számunkra. Olvasni fogunk benne egy konfliktusról is. Feljegyzi Pál, hogy amikor Antiochiában volt, Péter is megjelent, és közös asztalhoz ült az ott lévő keresztyénnel, vagyis olyannal is, aki korábban zsidó volt, majd keresztyén lett, és olyannal is, aki korábban pogány vallást követett, majd keresztyén lett. Vagyis közösséget vállalt velük. Aztán érkeztek még atyafiak Jeruzsálemből, mondja Pál, és Péter abban a pillanatban felállt a pogány keresztyének asztalától, és átült hozzájuk a jeruzsálemiekkel. Ekkor Pál felállt, és megintette Pétert. Pedig Péter tudta, hogy mi a Krisztus szent szabálya. Hiszen erre tanította a látomása, amit Joppében látott: a mennyből aláereszkedett egy nagy lepedő, tele tisztátalan állatokkal, és hallotta a parancsot: kelj fel, Péter, vedd, öld és edd! Péter tiltakozott: Uram, én zsidó ember vagyok, a örvény tiltja, hogy tisztátalan állatokat egyek. És akkor a hallotta újra a szót: Amit Isten megtisztított, azt te ne tartsd tisztátalannak. S miközben e látomás értelmén tűnődött, kopogtattak, és egy római századoshoz hívták (ApCsel 10). Tehát Péter - elvileg - értette, hogy a megtérőknek nem a régi Izraelhez kell csatlakozni, hanem Krisztushoz. Később ebben meg is védi Pált (ApCsel 15).

De még nem tartunk itt. Most még Galáciában vagyunk, és az apostolnak levelet kell írni a gyülekezetnek, mert hírével veszi, hogy az övéi elfordulnak az evangéliumtól. Akik átélték az evangéliumot, és elkezdtek e szerint élni, most elvetik. Az evangélium elfogadása nem egyszerű tudomásul vétel. Ha csak arról lenne szó, hogy ezt a jó hírt - Krisztus meghalt bűneinkért és feltámadott! - tudomásul vegyük, akkor az egész világ keresztyén volna. Kitenének egy nagy molinót ide Bösörményi úti templomra: Jézus Krisztus meghalt bűneinkért! - itt jár le-fel az 59-es villamos, mindenki megnézheti és tudomásul veheti, mi pedig elvégeztük a missziót, és máris mindenki keresztyén lenne. Keresztyénnek lenni nem azt jelenti, hogy tudomásul veszem a jó hírt, hanem azt, hogy elkezd az életem Jézus Krisztushoz igazodni. Átalakul, megváltozik. És éppen itt jelent meg az az óriási kockázat, amiről az apostol ír. A galaták körében ugyanis megjelentek némely atyafiak, és kezdték nekik mondogatni, hogy fokozni kell a tétet. Elindulni mindig nehéz dolog. Amikor a gyermek járni tanul, az édesanyja ott térdek előtte kitért karokkal, ha botlik vagy esne, csak hopp, felkarolja. A galaták most az első lépéseknél vannak, de lám, odatérdel valaki elébük, és azt mondja nekik: szép-szép, hogy hisztek az Úr Jézusban, de jó, hogy elfogadtátok az evangéliumot, hogy megkaptátok a kegyelmet! De most jön a java. Tessék körülmetélni! Amikor az apostol hírével veszi

ennek, egészen súlyos szavakkal fordul a galatákhoz. Azt mondja: ostoba galáciabeliek! Ki ígézett meg benneteket, ki tévesztett meg benneteket, ki ámitott el benneteket, hogy visszaesetek arra, ahonnan elkezdtétek (Gal 3,1). De hogy ne legyen kétség, mindjárt itt, az elején rácsap a szög fejére. Így mondja: *csodálkozom, hogy attól, aki titeket a Krisztus kegyelme által elhívott, ilyen hamar más evangéliumra tértek, holott nincsen más evangélium. Nincsen más Krisztus, és nincsen más út az üdvösségre, csak az az egy, ahogyan Isten maga eljött hozzánk. Ezért mondja aztán igen keményen, hogy: ha mi, vagy mennyből való angyal is hirdetne nektek valamit azon kívül, amit nektek hirdettünk, legyen átok. Megismétli. az előbb mondtuk, most ismét mondom, ha valaki néktek hirdet valamit azon kívül, amit elfogadtatok, legyen átok.*

Először erről a dinamikáról szeretnék néhány szót szólni: *Ha valaki valami mást hirdet, mint amit mi hirdettünk, az átok alatt van;* – és megfordítva: *Ha valami mást fogadtok el, mint amit elfogadtatok legyen átok.* Ez párban áll. Nem arról van itt szó, hogy az apostol evangéliumot hirdetett a galatáknak, akik gondoltak róla, aztán kicsit el is fogadták, igazították is hozzá magukat, aztán később meggondolták a dolgot. Ez, egyébként, teljesen természetes emberi dolog lenne. Nem kívánnám senkitől, hogy ha megjelenne nála egy porszívó ügynök, hókusz-pókuszolgatna neki, megrendelné a porszívót, aztán kiderülne, hogy három Mercedes árát kell érte fizetni, hogy ne gondolhatná meg magát. Még inkább így van ez élet-igazságokkal, életvezetésre tartozó dolgokkal. Néha belelapozgatok úgynevezett motivációs szónokok beszédeibe. Öten vagy ötezren hallgatják őket, mindegy. Bizonyásgtévő módon, apostolként, lelkesen motiválnak sikerre, fegyelmzésre, célzatos életre, meg arra, hogy miképpen kell megragadni a szerencsét, a boldogságot, hogyan kell egy dollárból egy millió dollárt csinálni. De azért mégis csak legyen nekünk annyi jogunk, hogy hazamenvén, ezt-azt meggondoljunk belőle, és ha a belépti díjat nem is kérhetjük vissza, azért megfontolni mégiscsak módunkban állhat. A moziban is ott lehet hagyni a felénél a filmet, ha elunja az ember, focimecsről nem is beszélve. De mit mond az apostol? Amit *mi* hirdettünk, és amit *ti* elfogadtatok. És ez az elfogadás – még egyszer mondom – nem pusztán tudomásul vételt jelent. Az elfogadás az evangélium esetében azt jelenti, hogy elfogadjuk annak a hívását, aki elhívott minket, vagyis engedünk az isteni meghívásnak. Jézusnak van egy példázata a királyi menyegzőről (Lukács ev. 14,16-25), ebben szolgálk hívogatják a hivatalosakat a nagy eseményre, de ők mentegetik magukat. Nem azt mondják, hogy meglepetés érte őket, és nem számítottak a hívásra, és ez kedves dolog, de nem mehetnek más elfoglaltság miatt. Így nem lenne értelme a példázatnak. A hivatalosok már korábban kaptak értesítést, visszaigazolták, hogy elmennek. Ilyen van ma is. Meg akarnak hívni egy eseményre, a rendezők felkeresnek, értesítenek, elfogadom-e a meghívást ekkorra meg ekkora?

Ha igen, akkor majd tájékoztatnak a részletekről. Itt is erről van szó. Elfogadták a meghívást - azért hivatalosak. Nos, Pál döbbenetesen kérdezi, vajon mi történt a galatákkal? Miért hajlanak, úgymond, más evangéliumra? Miért indulnak el más úton? És az asztalra csap, és azt mondja, nincs más evangélium! Érzékenyen fogalmaz, azt mondja, hogy: ha valaki más, akár mi, akár angyal, hirdetne nektek valamit azon kívül, amit nektek hirdettünk... Nagyon fontos itt ez a kifejezés, hogy *azon kívül* (jelentheti azt is: *azzal szemben*). Nem úgy van a dolgunk az evangéliummal, a Krisztus szabadtításával, hogy valamit tetszés hozzáteszünk, rátoldunk, mert miatt úgy érezzük, hogy még ki kell egészíteni azt. Talán ezzel bolondították a galatákat a betolakodók, hogy, úgymond, nem hallották a teljes evangéliumot, valami még hiányzik, azt bele kell tenni. Vagy talán arra győzködték őket, hogy úgy vagyunk mi az isteni dolgokkal, mint a perifériás látással: nem érzékeljük pontosan valaminek a teljes alakzatát, csak tudjuk, hogy valahogy ott van.

Aztán felötlik bennünk a gondolat, pontosítani kellene a dolgot. Eszerint Pál nem mondott volna el mindent? És az atyafiak, akik később érkeznek, pontosan ezt állítják és ezzel feldúlják a gyülekezetet. Nem mondott el mindent Pál? Mit nem mondott még el Pál? Mi hiányzik még ahhoz, hogy az Isten szeretetének teljes üzenetét halljuk? Mi hiányzik még ahhoz, hogy kiszabaduljunk ebből a nyomorult árnyékvilágból? Mi hiányzik még ahhoz, hogy felragyogjon rajtunk az igaz ember képmása? Nos, Pál egykor farizeus volt, megtérése előtt üldözte a keresztyéneket, és ebből kialakulhatott benne az, hogy már nem akar tudni bizonyos dolgokról tudni, és azok talán lényeges dolgok. Nem ő maga mondja, hogy amik a hátam mögött vannak, azokat elfelejtve célegyenest futok a nekem kitűzött jutalomra (Fil 3,14)? Aztán ebben a nagy igyekezetében ezt is, azt is elhagyott az evangéliumból? Aranyszájú Szent János jegyzi meg a Galata levélhez írott kommentárjában, hogy amit Pál a korinthusiaknak írt - *nem akarok közzétenek tudni másról, mint Krisztusról, mégpedig mint megfeszítettről* (1Kor 2,2) - ezt minden biztonnyal ugyanúgy hirdette mindenütt, ahol az evangéliumot hirdette, ez volt az evangéliumi üzenet-átadásának a módja. Ha így volt, ellenfelei a szemére vethették, hogy elhagyott (kifeledett) néhány fontos dolgot. De mondhatták azt is: hol van a csodálatos halfgás? Hol van az, hogy Jézus meggyógyítja a sántát? Hol van a vita elbeszélése ott, Jeruzsálemben a templom tornácán? Pál ezekről nem tud. Hát majd elmondja Péter, mert ő ott volt. Vagy elmondja Máté, vagy elmondja Márk, aki ifjúként csellengett a tanítványi közösség körül. De fokozzuk a tétet! Pál, egykor farizeus volt, aztán megtért Krisztushoz, és ellenségeivé lettek a farizeusok. Pál a törvény buzgó rajongója volt, aztán megtért, hát persze, hogy a törvény ellen fog beszélni, és elhagy a törvényből lényeges dolgokat. Ki kell egészíteni a Pál prédikálását.

Pál mindezzel szembefordul és megkérdezi: ugyan, mivel kell Jézus Krisztust kiegészíteni? Van-e valami, amire nézve Jézust ki kell egészíteni?

Van-e valami híja a megváltás művének? Netán valakinek még meg kell feszíttetnie? Netán még valakinek utat kell törnie az Istenhez? Netán nem hasadt ketté aljától a tetejéig ketté a templom kárpitja? Netán a mennyei szózatban, amikor az Atya kijelentette: ez az én Fiam, Akiben én gyönyörködöm (Lk 3,22; Mt 17,5) volna még valami hiány? Netán nem támadott fel az Úr Jézus Krisztus teljes valójában? Netán nem ül ott az Atya jobbán, és nem esedezik érettünk? Van még valaki más, valami más? Az apostol leszögezi, és figyelmeztet is: nincs más.

Sokszor hallottuk ebben az évben a reformáció vezértigéit: sola fide, sola gratia, sola scriptura, solus Christus - egyedül hit által, egyedül kegyelemből, egyedül a Szentírás, egyedül Krisztus. De honnan vették ezeket a reformátorok? Nos, nem ők találták ki, hanem az igéből vették. Ezért mondjuk, hogy ezek particula exkluzívák, kizárólagos meghatározások, mert nincs más. Itt, a Galata levélben ezt minden mélységében megértjük. És ebből értjük azt is, hogy miért ilyen erős az apostol szava, amikor azt mondja, ha valaki mást hirdet mellette (vagyis: ellene), az átok. Még egyszer mondom, ez nem átkozódás, hanem elrekesztés, tiszta és világos határvonal meghúzása. Ez egy pozíciónak a kijelölése. Vagy itt, vagy ott.

Az a mi boldog keresztyénységünk, hogy mennyei Atyánk Krisztus által kihozott bennünket az elveszésből, nem hagyott magunkra reménytelenül küszködni, hogy valahogy kihúzzuk magunkata bajból, valahogy odavigyük magunkat Istenhez, valahogy kedvessé tegyük magunkat előtte, – mindezt Ő elvégezte már Jézus Krisztusban, aki Főpap a Melkisédek rendje szerint, ahogy a 110. zsoltár mondja. Ezért ami ezen kívül van, az már mind átok alatt van. Mert az áldás kizárólag Krisztusban van. Egyedül Krisztusba kapaszkodhatunk bele. Egyedül Krisztusban jött el hozzánk Isten az Ő teljes szeretetében. Egyedül Krisztus az, aki megmutatta az utat az Atyához. Egyedül a Krisztus egyszeri és tökéletes áldozat, amelynek érdeméért Isten feloldozott bennünket bűneink alól. Krisztus a második Ádám, akiben felragyog az igaz ember képe, és egyedül Krisztus az, Akihez hasonlónak kell lennünk. Ha bárki bármi mást mond, csak hozzátold ehhez, vagy éppen elvesz belőle, ki akarja egészíteni vagy éppen megcsonkítja. Igen hozzá akar toldani valamit, és éppen ezzel megrövidíti. Így fejezi ki Pál: *de ha szinte mi, vagy mennyből való angyal is hirdetne nektek valamit, azon kívül, amit hirdettünk nektek, az átok. És amint az előbb mondtunk, most ismét mondom: ha valami nektek hirdet valamit azon kívül, amit ti elfogadtatok, az átok.* Amikor az evangéliumot elfogadjuk, Krisztust fogadjuk el. Amikor Krisztust elfogadjuk, azt fogadjuk el, hogy Isten elfogadott bennünket teljesen úgy, ahogy vagyunk. Nem feltétel nélkül, hanem Krisztusért. De teljesen és egészen. Ezért magasztaljuk mi is Istent az apostollal együtt, ahogyan a levél elején áll: *kegyelem nektek, békesség az Atya Istentől és a mi Urunk Jézus Krisztusunktól, Aki önmagát*

adta érettünk, bűneinkért, hogy kiszabadítson minket a jelen való gonosz világból, az Istennek és a mi Atyánknak akarata szerint, akinek dicsőség örökkön örökké. Amen

Imádkozunk: köszönjük, mennyei Atyánk, hogy beteljesítetted azt, amit megígértél az embernek bűnesete után, hogy az asszony magva a kígyó fejére tapos, hogy elküldöd Egyszülött Fiadat, Jézus Krisztusunkat szabadítóul, hogy kihozzon bennünket e bűnös és nyomorult világ fogságából, és átvigyen az Ő szerelmes országába. Köszönjük, hogy tudhatjuk, hogy mindez szent akaratom szerint van. Engedd, Atyánk, hogy egész életünkkel hódoljunk a mi Urunknak, az akarat-teljesítőnek, a megváltónak és szabadítónak. Add Szentlelkedet, hogy Krisztust kövessük mindig, mindenben, csak az Ő szavára hallgassunk, csak Őt figyeljük, csak Őt áldjuk és magasztaljuk, és igyekezzünk hozzá hasonlatosak lenni. Őrizd meg bennünket az emberi szív csalárdságától, attól a gondolattól, hogy nekünk a drága evangéliumot bármivel ki kellene egészíteni. Buzdíts és bátoríts, hogy Lelked erejében igyekezzünk szent élettörvényed szerint élni, életünket hűséges meghívásodra rábízni, hogy aztán Nálad és Veled örök boldogságban lehessünk.

Kérünk beteg testvéreinkért, különösen azokért, akik az elmúlt napokban kerültek kórházba, nehéz műtéten vannak túl vagy arra várnak; áldd meg orvosaik kezét, adj nekik gyógyulást, add vissza őket szeretteiknek, és hozd őket közénk vissza, e gyülekezet közösségébe, hogy magasztalhassuk gyógyító szeretetedet. Könyörgünk a gyászolókért, a gyászban emlékezőkért; a feltámadott Krisztus dicsőségében bátorítsd és buzdítsd őket, és adj szilárd alapot reménységüknek az eljövendő örökéletben.

Kérünk, add, hogy szent igéd alakítson, formáljon, újítsa, hogy mindenben Rád figyeljünk, Téged kövessünk, Neked engedelmessédjünk és Téged dicsőítsünk. Amen

LEJEGYZTE: VÁSÁRHELYI PÉTER,
KIADJA: BUDAHEGYVIDÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
WWW.BUDAHEGYVIDEK.HU